

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Marii Skłodowskiej-Curie
ul. Kościuszki 20, 96-200 Rawa Maz.
tel./fax.: 46 814-37-45
NIP 835-160-42-71 Regon 000204518

Program Wychowawczo - Profilaktyczny

**Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie
w Rawie Mazowieckiej**

na lata

2023/2024 - 2025/2026

Spis Treści

1. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego.....	str.3
2. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.....	str.4
3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną.....	str.7
4. Sylwetka absolwenta liceum ogólnokształcącego.....	str.9
5. Cele ogólne programu.....	str.10
6. Cele szczegółowe programu.....	str.10
7. Plan działań wychowawczo - profilaktycznych.....	str.11
8. Oczekiwane efekty.....	str.17
9. Sposoby ewaluacji.....	str.18

1. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny to jeden z podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły. Opiera się on na następującej podstawie prawnej:

1. **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.**
2. **Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.**

Dokument ten obejmuje długofalowe działania wychowawcze i profilaktyczne oparte na wnikliwej obserwacji środowiska szkolnego.

Program precyzuje cele i efekty, które przyświecać mają oddziaływaniom wychowawczym. Określa też sposoby oraz strategie ich osiągnięcia. W zapisach ustawowych przyjęto koncepcję wychowania jako wspieranie ucznia w rozwoju. Jest to proces angażujący zarówno wychowawcę jak i wychowanka. Obie strony powinny współdziałać w osiągnięciu założonych w programie wychowawczo-profilaktycznym celów. Cele zawsze powinny być spójne, przejrzyste oraz ukierunkowane na osiągnięcie przez wychowanka pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Program wychowawczo-profilaktyczny zawiera oprócz określenia celów także działania prowadzące do ich osiągnięcia. Odnoszą się one do najważniejszych zadań spoczywających na osobach biorących udział w procesie wychowania młodego człowieka. Są one zaplanowane i podlegają ewaluacji.

Warunkiem koniecznym, by działania wychowawcze okazywały się skuteczne, są, obok jasnego określenia celów, spójne działania różnych środowisk i instytucji odpowiedzialnych za wychowanie młodego człowieka oraz dobry przepływ informacji. W związku z tym program zawiera dokładną charakterystykę środowiska otaczającego ucznia, opisuje pożądaną sylwetkę absolwenta i wyznawany przez niego system wartości.

Ponieważ proces wychowawczy jest trudny, mogą wystąpić pewne zakłócenia w prawidłowym jego przebiegu i osiągnięcie założonych celów jest utrudnione. Składają się na to przyczyny zewnętrzne, np.: kompetencje wychowawcze rodziców, naturalne środowisko rówieśnicze wychowanków oraz czynniki ryzyka tkwiące w szeroko rozumianym społeczeństwie. Ważną przeszkodą są też czynniki wewnętrzne, np.: ograniczone kompetencje wychowawców, specjalne potrzeby edukacyjne wychowanków oraz niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole. W związku z tym konieczne jest podjęcie szeregu działań profilaktycznych. Wg prof. Zbigniewa B. Gasia profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca różnego rodzaju braki i trudności w wychowaniu. Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje zatem równoległe różne obszary działania. Należą do nich: wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności), a także ograniczanie oraz likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia. Ponadto istotne znaczenie ma przestrzeganie praw dziecka oraz świadome z nich korzystanie. Bowiem prawa te stanowią kanon zasad etycznych i standardów międzynarodowych postępowania wobec dzieci.

W obliczu zagrożeń psychicznych, na jakie narażone są dzieci i młodzież w obecnych czasach, dbałość o bezpieczeństwo psychiczne jest dla nas priorytetowe. Po trudnym okresie pandemicznym kondycja psychiczna uczniów uległa znacznemu pogorszeniu i w związku z tym, wymaga ciągłego monitorowania i wsparcia ze strony szkoły, rodziny oraz instytucji do tego powołanych. Nasza szkoła podejmuje liczne działania profilaktyczne i wychowawcze, których celem jest wzmocnienie i ochrona zdrowia psychicznego młodego człowieka.

Wychowanie i profilaktyka są w szkole działaniami koniecznym do wychowania młodego człowieka. Działania te powinny ze sobą korelować. Tylko w ten sposób wychowawca jest w stanie osiągnąć oczekiwane efekty wychowawcze. Dokumentem regulującym wszystkie działania profilaktyczne i wychowawcze jest program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

2. Charakterystyka środowiska wychowawczo - profilaktycznego

Formalno - organizacyjne warunki funkcjonowania szkoły:

Pełna nazwa szkoły brzmi: Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie. Jest to szkoła publiczna, realizująca podstawę programową zatwierdzoną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Organem prowadzącym szkołę jest Powiat Rawski. Nadzór pedagogiczny nad działalnością szkoły sprawuje Łódzki Kurator Oświaty.

Placówka realizuje czteroletni cykl kształcenia ogólnego w ramach III etapu edukacyjnego zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, kształcąca absolwentów szkół podstawowych, która realizowana jest w systemie stacjonarnym.

Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza szkoły jest określona i realizowana przez: statut, szkolny zestaw programów nauczania i planów pracy dydaktycznej i wychowawczej nauczycieli, szkolny program wychowawczo-profilaktyczny. Podstawą organizacji nauczania jest arkusz organizacji szkoły opracowany przez Dyrektora i zatwierdzony przez organ prowadzący.

W roku szkolnym 2023/2024 naukę rozpoczęło 444 uczniów, w 16 oddziałach klasowych (ilość oddziałów klasowych zmienia się w zależności od ilości uczniów).

Warunki materialne:

Siedzibą szkoły jest budynek mieszczący się w Rawie Mazowieckiej przy ul. Kościuszki 20. Placówka posiada dobrą infrastrukturę, umożliwiającą realizację zadań edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczych.

Na bazę szkoły składają się:

- 23 sale lekcyjne, pokój nauczycielski, gabinet pielęgniarki, sala gimnastyczna, siłownia, boisko „Orlik”, punkt dydaktyczny;
- 1 pracownia komputerowa z 16 stanowiskami pracy;
- centrum multimedialne z czterema stanowiskami;
- biblioteka szkolna wraz z czytelnią posiada 21500 woluminów oraz 571 zbiorów audiowizualnych i stale jest wzbogacana w nowe tytuły;
- oddzielne pomieszczenia dla dyrekcji i administracji;
- oddzielne pomieszczenie dla pedagoga i psychologa szkolnego;
- szatnie dla poszczególnych oddziałów klasowych;
- izolatka.

Wszystkie pracownie przedmiotowe podłączone są do sieci internetowej oraz wyposażone w pomoce dydaktyczne, większość również w pomoce audiowizualne. Większość klasopracowni wyposażonych jest w projektor i ekran.

Na każdym piętrze mieszczą się węzły sanitarne dla chłopców, dziewcząt i pracowników szkoły.

Szkoła pozyskuje systematycznie środki finansowe w celu dalszego doposażania szkoły w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne, gdyż posiadane nie wystarczają.

Infrastruktura szkoły umożliwia realizację zadań dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych, wynikających ze Statutu szkoły i mających na celu realizację podstawy programowej oraz zapewnia warunki bezpiecznego funkcjonowania uczniów na terenie szkoły.

Stan opieki nad uczniem:

Szkoła zapewnia:

- pomoc pedagogiczną i psychologiczną udzielaną na terenie placówki przez stałych pracowników szkoły oraz pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego;
- opiekę i pomoc przedmedyczną pielęgniarki szkolnej;
- współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- współpracę ze Strażą Pożarną w Rawie Mazowieckiej;
- współpracę z Powiatową Komendą Policji w Rawie Mazowieckiej;
- współpracę z Powiatową Sanitarno - Epidemiologiczną w Rawie Mazowieckiej;
- współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- współpracę z Domem Dziecka w Rawie Mazowieckiej;
- współpracę z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Łodzi;
- współpracę z Świetlicą Środowiskową w Rawie Mazowieckiej;
- współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną w Rawie Mazowieckiej;
- współpracę z rodzicami;
- stypendium za bardzo dobre wyniki w nauce;
- stypendium za osiągnięcia sportowe.

Szkoła organizuje w porozumieniu z organem prowadzącym opiekę dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą nad uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dysleksją, dysgrafią, dysortografią oraz z niepełnosprawnością.

Środowisko nauczycieli:

W placówce, oprócz pracowników administracji, zatrudnianych jest 38 nauczycieli z pełnym wykształceniem pedagogicznym. 31 nauczycieli posiada awans zawodowy nauczyciela dyplomowanego, 4 nauczyciela mianowanego, 2 nauczyciela kontraktowego i jeden, to nauczyciel początkujący.

Nauczyciele w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zawsze kierują się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Nauczyciele indywidualizują pracę z uczniem poprzez rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, a także dostosowanie treści i metod nauczania do w/w potrzeb. Nauczyciele indywidualizują tempo pracy, różnicują sprawdziany, prace domowe i zadania dodatkowe, niektórzy wskazują na stosowanie techniki „ uczeń w roli nauczyciela”. W pracy z uczniem z dysfunkcjami korzystają ze wskazań zamieszczonych w opiniach i orzeczeniach Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej, w pracy z uczniem zdolnym zachęcają do realizowania indywidualnych zainteresowań oraz do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Część nauczycieli prowadzi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia oraz zajęcia wyrównawcze dla uczniów wymagających wsparcia. Ponadto wszyscy nauczyciele udzielają indywidualnych konsultacji. W szkole przeprowadzane są pisemne

próbne matury, a wyniki omawiane są indywidualnie z uczniami. Nauczyciele starają się bazować i odwoływać do mocnych stron ucznia oraz dostrzegać nawet drobne ich postępy. Starają się również udzielać pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Większość nauczycieli w swojej pracy stosuje metody aktywizujące m.in.: metodę dramy, debaty oksfordzkie, autoprezentację, wykonywanie doświadczeń oraz nowatorskie rozwiązania. Do nowatorskich rozwiązań możemy zaliczyć udział szkoły w projekcie edukacyjnym „Erasmus”. W ramach programu każdego roku około 40 uczniów i około 10 nauczycieli może uczestniczyć w wyjazdach zagranicznych do Grecji, Włoch lub Hiszpanii.

Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe kończąc studia podyplomowe oraz uczestnicząc w różnych formach warsztatów, seminariów, szkoleń i konferencji metodycznych.

Środowisko uczniów:

Prawie połowa uczniów, to uczniowie dojeżdżający z okolicznych miejscowości. Dlatego szkoła pracuje w systemie jednozmianowym od godz. 8:00 do godz. 15:10.

Szkoła daje młodzieży szeroką ofertę edukacyjną. W liceum dostępne są klasy o następującym nachyleniu programowym:

- **A. matematyczno-fizyczna** przedmioty rozszerzone: **I** – matematyka; **II** – informatyka lub fizyka; **III** – język angielski lub informatyka
- **B. biologiczno-chemiczna** przedmioty rozszerzone: **I** – biologia; **II** – chemia lub geografia; **III** – język angielski lub matematyka
- **C. humanistyczna** przedmioty rozszerzone: **I** – j. polski; **II** – wos lub geografia; **III** – historia lub język angielski;
- **D. ekonomiczna** przedmioty rozszerzone: **I** – geografia; **II** – matematyka lub wos; **III** – język angielski.

Oprócz tego każdy uczeń ma możliwość nauki dwóch języków do wyboru: angielski, niemiecki, rosyjski na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Placówka daje uczniom możliwość rozwijania swoich zdolności i umiejętności. W szkole funkcjonują koła zainteresowań: sportowe, informatyczne, teatralne, polonistyczne, historyczne, biologiczne, chemiczne, fizyczne, koła języków obcych, zespół wokalny. Z kolei uczniowie mający trudności w nauce matematyki mogą korzystać z zajęć dydaktyczno - wyrównawczych.

Na terenie Liceum powstał punkt dydaktyczny. Głównym celem punktu jest wykonywanie przez uczniów naszej szkoły zadań w ramach edukacji przyrodniczej i ekologicznej. Dzięki tej inwestycji stworzona została przyjazna do nauki strefa dydaktyczna na świeżym powietrzu. Uczniowie mogą tu rozwijać swoje przyrodnicze zainteresowania, integrować się oraz odpoczywać. Punkt edukacyjny został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach Konkursu z dziedziny Edukacja Ekologiczna pt. „Nasze Ekologiczne Pracownie”.

Uczniowie informowani są o tym, że w razie potrzeby mogą skorzystać w szkole z pomocy pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego oraz psychologa szkolnego. Specjaliści oferują różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Najczęściej uczniowie korzystają z konsultacji oraz uczestniczą w zajęciach edukacyjnych. Z kolei uczniowie mający orzeczenie o kształceniu specjalnym uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych prowadzonych przez specjalistów (np. logopeda, specjalista w zakresie edukacji i rewalidacji uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera).

Na terenie szkoły działa Samorząd Uczniowski, który współpracuje z Radą Pedagogiczną. Uczniowie mają możliwość włączenia się w realizację programu wychowawczo - profilaktycznego, poddając własne propozycje do realizacji (np. organizacja dyskotek szkolnych, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Kolorowy Dzień i inne).

Strefa kultury i aktywności środowiskowej szkoły:

Szkoła tworzy swoje tradycje. Obrzędowość szkolną tworzą rytuał i zwyczaje związane z uroczystościami szkolnymi:

- rozpoczęciem i zakończeniem roku szkolnego;
- ślubowaniem uczniów klas pierwszych;
- pożegnaniem absolwentów szkoły;
- świętem Patrona Liceum Ogólnokształcącego;
- dniem sportu szkolnego;
- Dniem Edukacji Narodowej;
- Dniem Papieskim;
- wigilią szkolną;
- apelem wielkanocnym.

Szkoła włącza się w różnego rodzaju akcje charytatywne:

- Papieskie Dzieło Nowego Tysiąclecia;
- WOŚP
- Góra „Grosza”;
- „Szlachetna paczka”;
- „Kresowe Mikołajki”;
- „Paczka dla kombatanta”;
- „Kredka dla dziecka”;
- „Akcja sprzątnięcia świata”;
- praca na rzecz schroniska zwierząt;
- wolontariat i inne.

Ponadto szkoła organizuje:

- Dni Otwarte;
- Festiwal Miniatur Teatralnych;
- Dni Języków Obcych;
- Spotkania integracyjne w klasach pierwszych;
- Konkursy szkolne (Konkurs Piosenki Patriotycznej, Konkurs Kolęd);
- Powiatowy Konkurs Twórczości Karola Wojtyły;
- Powiatowe Konkursy Językowe
- Powiatowy Konkurs Wiedzy o Uzależnieniach
- Powiatowy Konkurs Wiedzy o HIV/AIDS
- Święto Biblioteki;
- wycieczki dydaktyczno-krajoznawcze;
- wyjścia i wyjazdy kulturalne do teatru, kina, muzeum, na koncerty filharmonii i inne.

Szkoła ściśle współpracuje ze Starostwem Powiatowym i Parafią Niepokalanego Poczęcia w Rawie Mazowieckiej. Uczestniczy w uroczystościach i imprezach organizowanych przez różnego rodzaju instytucje na terenie Rawy Mazowieckiej.

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Życie każdego człowieka jest procesem realizowania wartości. Człowiek jako istota wolna sama dokonuje wyboru wartości. Sam wybiera co jest dla niego ważne, cenne, co jest warte poświęcenia, co będzie stanowiło dla niego cel. Przyjęty przez człowieka system wartości wpływa na jego

osobowość, nadaje mu sens życia. Szkoła ma za zadanie kształtować i wychowywać ku pożądanym wartościom.

Wychowanie do wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie dziecka, a co za tym idzie umiar w stosowaniu tak swobody jak i przymusu. Najogólniej mówiąc o „wychowaniu do wartości” mamy na myśli wychowanie do wartości postrzeganych i rozumianych jako pozytywne - w znaczeniu: ogólnoludzkim, wyższym, duchowym. Wychowanie jako proces zawsze było związane z wartościami. Życie każdego człowieka toczy się wokół wartości. Szkoła jest właśnie takim miejscem gdzie można sprawdzić się i praktykować relacje społeczne a jako instytucja ma kształtować wartości, w których poczucie przynależności do wspólnoty, kwestia dobra wspólnego, czy wrażliwość na krzywdę drugiego człowieka stają się nadrzędne. Wspólne wartości odgrywają ważną rolę w społeczeństwie, gdyż podtrzymują i umacniają ład społeczny, są specyficznym drogowskazem dla jednostki czy grupy, motywując ją do działania.

Wartości przyciągają człowieka ku sobie i skłaniają go do podejmowania odpowiednich decyzji, do dokonywania wyborów. Aby tak się stało, wartości muszą być najpierw poznane przez osobę, muszą ją najpierw zainteresować i wzbudzić uczuciowe zaangażowanie. Dopiero po tym nastąpi świadomy wybór - akt woli - podążenia w stronę tej wartości.

Poprzez właściwe kierowanie wychowaniem ku wartościom kształtujemy u młodych ludzi akceptację wartości (uzewnętrznienie) i właściwe kierowanie nimi w późniejszym życiu. Dlatego też, wychowanie do wartości musi odbywać się nieustannie w relacji uczeń-nauczyciel/rodzic.

Wychowanie do wartości, tak jak cały proces wychowawczy posiada dwie płaszczyzny:

- pierwsza z nich to działania zamierzone lub spontaniczne, które są reakcją na określoną sytuację i warunki wychowawcze.
- druga zaś to mimowolne przekazy niekontrolowane przez nauczyciela, a będące wyrazem jego osobistych przekonań, doświadczeń, systemu wartości.

Większość wartości zmienia się w ciągu naszego życia istnieją jednak te nadrzędne, szczególnie ważne, które wyznaczają zachowanie człowieka. W głównej mierze są to wartości moralne (miłość, wolność, godność) pozostałe wartości są uporządkowane według stopnia ważności każdego człowieka. Uczniowie naszej szkoły mogli wypowiedzieć się w ankietach, jakie wartości są dla nich najważniejsze.

We wrześniu 2023 r. uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi wzięli udział w badaniach ankietowych, w których mogli wybrać trzy najbardziej cenione przez siebie wartości

Z zaprezentowanej poniżej tabeli, każdy mógł wybrać te wartości, które ceni najbardziej.

autentyczność	nowatorstwo	pieniądze	rodzina
dyscyplina	nauka	piękno	rozwój
doskonałość	lojalność	przyjaźń,	sprawiedliwość
bezpieczeństwo	odpowiedzialność,	poważanie	tradycja
bogactwo	odwaga	prawość	uczciwość
humor	nauka	przywództwo	uznanie
kreatywność,	patriotyzm	prawda	władza
mądrość	pasja	porządek	wiedza
miłość	pozycja społeczna	przygoda	wyobraźnia
moda	praca	przyjemność	wspólnota
miłosierdzie	pokora	religia	wolność
niezależność	pogoda ducha	rozrywka	zdrowie

Po wnikliwej analizie ankiet ustalono hierarchię wartości ważnych dla społeczności szkolnej. Najbardziej znaczącymi wartościami dla uczniów okazały się być: **rodzina (52,3%)**, **miłość (34,9%)**, **zdrowie (26,6%)**, następnie **przyjaźń (19,3%)** oraz **pieniądze (18,3%)**. Wśród nauczycieli i pracowników niepedagogicznych najważniejszą wartością okazało się **zdrowie (62,5%)**, następnie **rodzina (54,1%)**, **miłość (45,8%)**, **uczciwość (20,8%)** i **praca (16,6%)**.

Wartości te w wychowaniu są drogą i celem. Są one punktem odniesienia wszystkich działań edukacyjnych. Wychowanie służy nadawaniu wartościom realnego kształtu w codziennym życiu, myśleniu i działaniu. Wartości wyznaczają cel i motywację działań, nadają im sens i kierunek, są kryterium wartościowania siebie, innych ludzi i otaczającego świata. Służą personalizacji życia, odnajdywaniu swojego miejsca w rodzinie, grupie koleżeńskej, w społeczności lokalnej, regionalnej i narodowej.

4. Sylwetka absolwenta

Opis pożądanej sylwetki absolwenta naszej szkoły:

Nasz absolwent jest świadomy przyrodzonej godności, równych i niezbywalnych praw wszystkich ludzi jako podstawy wolności, sprawiedliwości i pokoju na świecie. Jest świadomy, że brak poszanowania tych praw często prowadził do aktów barbarzyństwa, które niszczyły sumienia ludzi.

Absolwent LO samodzielnie funkcjonuje w otaczającym go świecie, którego zasady działania zna i rozumie.

Z pozytywnym nastawieniem patrzy na świat, wierzy w siebie i swoje możliwości.

Jest otwarty, życzliwy i uczynny, łatwo nawiązuje kontakty, ma swój krąg przyjaciół. Cechuje go takt i kultura osobista. Jest słowny i punktualny, szanuje czas swój i cudzy. Dobrze współpracuje w grupie. Potrafi przedstawiać swoje poglądy i słuchać zdania innych. Umie cierpliwie poszukiwać rozwiązań w różnych sytuacjach, także konfliktowych.

Jest tolerancyjny, ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji i odmienności kulturowej ludzi.

Jest ciekawy świata i ludzi. Ma określone zainteresowania, w których rozwoju wspomaga go wiedza uzyskana w Liceum. Poszukuje nowych obszarów dla swej aktywności, które dostarczałyby mu, wyzwania, nowych doświadczeń i które pozwoliłyby mu się sprawdzić. Potrafi myśleć twórczo, stawiać sobie cele i je realizować.

Komunikuje się bez problemu w co najmniej jednym języku obcym.

Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi, łatwo pozyskuje, przekształca i prezentuje informacje. Z dystansem podchodzi do uzyskiwanych informacji i potrafi je weryfikować w oparciu o alternatywne źródła wiedzy.

Doświadczenie nabyte w szkole i poza nią umie właściwie wykorzystać w życiu.

Jest rozważny potrafi przewidywać zagrożenia także w sytuacjach życia codziennego i podjąć właściwe działania. Jest gotowy ponieść odpowiedzialność za podejmowane przez siebie czyny.

Ma adekwatne poczucie własnej wartości. Jest świadomy swoich mocnych i słabych stron. Dzięki czemu podejmuje dobrze przemyślane decyzje i odpowiednio zachowuje się w sytuacjach konfliktowych. To z kolei pozwala opierać się negatywnym naciskom ze strony środowiska

Potrafi otwarcie wyrażać swoje myśli, uczucia i przekonania, nie lekceważąc uczuć i poglądów innych osób. W sytuacjach konfliktowych potrafi osiągnąć kompromis bez poświęcania własnej godności i rezygnacji z uznawanych wartości. Potrafi powiedzieć „nie” bez wyrzutów sumienia, złości czy lęku.

Nasz absolwent potrafi przekazywać w sposób prawidłowy komunikaty, dzięki czemu nie ma problemów w kontaktach społecznych. Umiejętność komunikowania ułatwia mu odnalezienie się we współczesnym świecie.

Jest świadomy negatywnego wpływu chronicznego stresu na swoje zdrowie i życie rodzinne. Dlatego też, zna różne sposoby radzenia sobie ze stresem i napięciem emocjonalnym wykorzystując je w codziennym życiu. Kontroluje agresję. Zna właściwe reakcje na agresywne zachowania, wie do kogo zwrócić się o pomoc w zaistniałej sytuacji.

Dbą również o zdrowie psychiczne i potrafi prowadzić zdrowy tryb życia. Jest świadomy, że depresja to choroba, którą można skutecznie leczyć.

Nie pije alkoholu, nie pali papierosów, nie zażywa narkotyków. Jest przeciwnikiem nałogów, które mają zgubny wpływ na życie człowieka.

Zdaje sobie sprawę z negatywnych skutków zachowań ryzykownych w rodzinie i społeczeństwie. Potrafi ich unikać. Akceptuje działania rodziców mające na celu zapobieganie uzależnieniom. Rozumie, że uzależnienie to choroba, która może dotknąć każdego z nas, dlatego nie wyśmiewa i nie krytykuje, pomaga zagrożonym uzależnieniem wytrwać w abstynencji. W trudnych sytuacjach szuka wsparcia w rodzinie, i u specjalistów.

Niezbędną umiejętnością we współczesnym świecie jest wybór odpowiedniej ścieżki kariery zawodowej. Zatem uczeń naszej szkoły zna swoje predyspozycje zawodowe, potrafi trafnie dokonać wyboru dalszego kierunku kształcenia oraz poruszać się swobodnie na rynku pracy.

Absolwent naszej szkoły po jej ukończeniu stara się utrzymywać kontakt z wychowawcą i nauczycielami oraz podejmować działania na rzecz społeczności szkolnej indywidualnie lub w ramach współpracy z SWGiLO.

5. Cele ogólne programu

1. Celem głównym programu jest ochrona uczniów przed ryzykownymi zachowaniami oraz reagowanie na pojawiające się zagrożenia.
2. Wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
3. Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie i w społeczeństwie.
4. Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły.
5. Wspieranie aktywności i inicjatyw młodzieży, działalność samorządu i wolontariatu.
6. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze.
7. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki,
8. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży,
9. Promowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego.

6. Cele szczegółowe programu

- kształtowanie postaw moralnych, obywatelskich i patriotycznych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości,
- przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych,
- kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i tolerancji wobec zachowań innych ludzi,
- tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole, wzajemnego szacunku, budowanie autorytetu, ponadto tolerancji, pozytywnej samooceny uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły,

- kształtowanie osobowości uczniów poprzez wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi oraz umiejętności analizowania różnorodnych zachowań,
- przygotowanie uczniów do życia w otaczającym świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego kształtowanie wraz z jego zagrożeniami,
- integrowanie oddziałów szkolnych i lokalnych,
- włączenie całej społeczności szkolnej do współdecydowania o sprawach szkoły,
- kształcenie umiejętności przeciwstawiania się negatywnym wpływom ze strony różnych środowisk,
- przeciwdziałanie zachowaniom agresywnych i reagowanie na pojawiające się przejawy agresji lub przemocy,
- spójność oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych pomiędzy środowiskiem rodzinnym i szkolnym
- kształtowanie właściwych postaw,
- uświadomienie istoty zdrowia psychicznego, umiejętności rozpoznawania podstawowych symptomów zaburzeń psychicznych (depresja, nerwica, zaburzenia odżywiania, adaptacji społecznej, fobia i innych) oraz szukania pomocy

7. Plan działań wychowawczo - profilaktycznych

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
1	Integrowanie społeczności uczniowskiej	1. Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych liceum.	pedagog i psycholog szkolny	wrzesień każdego roku szkolnego
		2. Powierzenie uczniom i uczennicom przygotowania uroczystości szkolnych, klasowych, wydarzeń kulturalnych, spotkań okolicznościowych np. dni patronki szkoły, dzień papieski, konkurs kolęd, konkurs pieśni patriotycznych, wigilia szkolna.	wychowawcy i wyznaczeni nauczyciele	w ciągu roku szkolnego według kalendarium
		3. Wycieczki klasowe edukacyjne i krajoznawcze np. wyjazdy do kina, teatru, muzeów.	wychowawcy	w ciągu roku szkolnego
2	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.	1. Aktywne włączanie się szkoły w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne poprzez przeprowadzanie zbiórek pieniędzy, żywności, odzieży, przedmiotów codziennego użytku dla potrzebujących.	samorząd uczniowski	w ciągu roku szkolnego

3	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień	1. Udział uczniów i uczennic w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych, projektach edukacyjnych	wyznaczeni nauczyciele	w ciągu roku szkolnego
		2. Udział uczniów i uczennic w kółkach przedmiotowych oraz zajęciach rozwijających zainteresowania np. chór szkolny, kółko szachowe, kółko fizyczne.	wyznaczeni nauczyciele	w ciągu roku szkolnego
		3. Umożliwienie uczniom i uczennicom na terenie szkoły prezentowania swoich osiągnięć i talentów np. wystawy prac plastycznych, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, zamieszczanie na stronie internetowej szkoły informacji o osiągnięciach.	wychowawcy klas	w ciągu roku szkolnego
		4. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień poprzez udział w zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego.	doradca zawodowy	w ciągu roku
4	Współpraca z rodzicami /opiekunami uczniów	1. Udział rodziców w zebraniach organizowanych w szkole.	dyrekcja szkoły, wychowawcy	według kalendarium
		2. Konsultacje indywidualne, poradnictwo, rozmowy wspierające prowadzone przez specjalistów pracujących w szkole.	pedagog szkolny pedagog specjalny psycholog szkolny	w ciągu roku szkolnego w miarę potrzeb
		3. Udział rodziców w opracowaniu i uchwalaniu dokumentacji szkolnej np. Program Wychowawczo – Profilaktyczny.	dyrekcja szkoły	w ciągu roku w miarę potrzeb

		4. Zaangażowanie przedstawicieli rad rodziców w życie społeczności szkolnej np. pomoc finansowa, udział w uroczystościach szkolnych, reprezentowanie szkoły na zewnątrz.	dyrekcja szkoły, wychowawcy	cały rok
		5. Systematyczna wymiana informacji dotycząca dziecka między rodzicami a szkołą poprzez m.in. ustalenie przez wychowawcę i rodziców sposobów i kanałów przekazywania informacji; informowanie szkoły przez rodziców o nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju dziecka; informowanie rodziców przez wychowawcę, nauczyciela lub specjalistę o zaobserwowanych trudnościach w zachowaniu dziecka.	wychowawcy psycholog szkolny pedagog szkolny	
		6. Poszerzanie wiedzy i umiejętności z zakresu rozwoju dziecka, jego potrzeb oraz wychowania poprzez m.in. udział w spotkaniach edukacyjnych, korzystanie z informacji znajdujących się na stronach Internetowych sprawdzonych fundacji/stowarzyszeń.		
5	Wspomaganie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z uwzględnieniem ich indywidualnych	1. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez indywidualizację działań edukacyjnych i wychowawczych tj. objęcie uczniów opieką psychologiczną -	dyrekcja wychowawcy nauczyciele przedmiotów nauczyciele współorganizujący proces kształcenia	w ciągu roku szkolnego

	potrzeb i możliwości	pedagogiczną na terenie szkoły; dobór odpowiednich metod i form pracy podczas zajęć, zapobieganie wykluczeniu (podejmowanie wspólnych działań na rzecz klasy i szkoły).	pedagog, psycholog	
6	Kształtowanie postaw prozdrowotnych i profilaktyka uzależnień	1. Organizowanie i/lub przeprowadzanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień.	pedagog, psycholog wychowawca	w ciągu roku szkolnego
		2. Współpraca z instytucjami lokalnymi wspierającymi szkołę w działaniach prozdrowotnych, w tym profilaktyce uzależnień m.in. poprzez konsultacje, spotkania ze specjalistami, organizowanie zajęć.	dyrekcja pedagog, psycholog	w trakcie roku szkolnego
		3. Udział uczniów w konkursach, turniejach i olimpiadach wiedzy dotyczących zdrowego stylu życia m.in. Powiatowy Konkurs Wiedzy o Uzależnieniach, Powiatowy Konkurs Wiedzy o HIV/AIDS.	pedagog, psycholog	w trakcie roku szkolnego
		4. Promocja zdrowia psychicznego poprzez: - informowanie rodziców, uczniów i nauczycieli o instytucjach wspierających rodzinę w kryzysie oraz telefonach zaufania; - bieżąca analiza kondycji psychicznej uczniów (rozmowy indywidualne, analiza dokumentacji, ankiety, konsultacje w zespołach przedmiotowych itp.);	wychowawcy pedagog, psycholog	w ciągu roku szkolnego
		- udział nauczycieli w doskonaleniu zawodowym dotyczącym zdrowia psychicznego uczniów; - wspieranie rodziców w dbaniu o rozwój psychiczny dziecka i rodziny poprzez indywidualne	dyrekcja nauczyciele pedagog, psycholog wychowawcy	w zależności od potrzeby

		rozmowy (konsultacje, rozmowy wspierające, poradnictwo itp.) oraz kierowanie do specjalisty (w razie potrzeby).		
		5.Organizowanie pomocy psychologicznej i kierowanie uczniów i uczennic do specjalistów w sytuacji zagrożenia uzależnieniem lub podejrzenia uzależnieniem (np. od alkoholu, narkotyków, dopalaczy).	psycholog, pedagog	w trakcie roku szkolnego w zależności od potrzeby
		6. Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla uczniów i uczennic oraz rodziców w celu wyeliminowania skutków zachowań ryzykownych m.in. spożywanie alkoholu, palenie papierosów/e-papierosów, zażywanie narkotyków lub dopalaczy.	pedagog, psycholog we współpracy z wychowawcą	w trakcie roku szkolnego w zależności od potrzeby
		7.Dbanie o kondycję fizyczną uczniów poprzez działania promujące i aktywizujące zdrowy styl życia: częste przebywanie na świeżym powietrzu i uprawianie różnych dyscyplin sportu (przygotowanie uczniów i ich udział w zawodach sportowych).	nauczyciele wychowania fizycznego	w ciągu roku
7	Kształtowanie postaw patriotycznych	1. Współpraca z IPN - szkolenia dla nauczycieli, - lekcje przeprowadzane w szkole przez pracowników IPN, - udział młodzieży w „lekcjach historii w terenie”, - udział młodzieży w Turnieju Debat Oxfordzkich.	nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	w ciągu roku

		2. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wychowanków Gimnazjum i Liceum w Rawie Mazowieckiej: - udział w prezentacjach książek, - udział w sesjach popularno – naukowych.	nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	w ciągu roku
		3. Współpraca z Muzeum Ziemi Rawskiej. - zwiedzanie wystaw stałych i czasowych oraz wykładach monograficznych.	nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	w ciągu roku
		4. Organizacja uroczystości z okazji świąt narodowych np. z okazji 11 Listopada, święto 3 Maja.	nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	w ciągu roku
		5. Składanie zniczy na grobach bohaterów, powstańców, żołnierzy.	nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	w ciągu roku
		6. Wyjazdy do muzeum Powstania Warszawskiego, wyjazdy do miejsc pamięci np: Oświęcim, Chełmna nad Nerem	nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	w ciągu roku
8	Kształtowanie u uczniów świadomości praw i obowiązków	1. Upowszechnianie wiedzy o prawach dziecka poprzez: - zapoznanie uczniów i uczennic z dokumentacją regulującą te prawa m.in.: Konwencja Praw Dziecka, Deklaracja Praw Dziecka, Deklaracja Genewska; - zaznajomienie uczniów i uczennic z dziecięcymi telefonami zaufania oraz instytucjami udzielającymi wsparcia w przypadku łamania praw dziecka m.in. Rzecznik Praw Dziecka, Policja, Sądy. 2. Zapoznanie uczniów i uczennic z ich prawami i obowiązkami wynikającymi ze Statutu Szkoły.	wychowawcy, nauczyciel wos-u	w ciągu roku
			wychowawcy	w ciągu roku

9	Kształtowanie umiejętności społecznych	3.Działalność Samorządu Uczniowskiego.	członkowie SU wraz z opiekunami	w ciągu roku wg planu oraz w zależności od potrzeby
		4.Działalność Rzecznika Praw Ucznia. Realizowanie podczas godzin z wychowawcą tematyki z zakresu: kształtowanie poczucia własnej wartości, asertywność, radzenie sobie ze stresem, komunikacja itp.	dyrekcja, opiekunowie SU, rzecznik praw ucznia wychowawcy	w ciągu roku w ciągu roku

8. Oczekiwane efekty procesu wychowania

Podjęmowane przez szkołę działania wychowawczo - profilaktyczne mają na celu osiągnięcie założonych efektów , w których uczeń:

- umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy,
- ma poczucie własnej wartości, ceni innych, liczy się z ich zdaniem, szanuje rodziców,
- zna symbole narodowe i regionalne, rozumie ich znaczenie, wie jak się wobec nich zachować,
- potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,
- samodzielnie dokonuje oceny i samooceny,
- umie obdarzyć innych zaufaniem,
- rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich,
- jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, środków masowego przekazu i innych,
- potrafi radzić sobie z uzależnieniem, znaleźć pomoc,
- potrafi prawidłowo funkcjonować w środowisku cyfrowym, w szczególności w tzw. nowych mediów,
- radzi sobie ze stresem, rozpoznaje i wyraża swoje emocje,
- włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego,
- angażuje się w działalność wolontariatu,
- bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych,
- Zna zagrożenia dla swojego zdrowia i potrafi ustrzec się przed uzależnieniami,
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych,
- Dbą o czystość, higienę, stosuje zasady zdrowego żywienia,
- Dbą o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz,
- Zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia,
- Potrafi nawiązać więzi nieformalne z wychowawcą,

9. Sposoby ewaluacji

Rada Pedagogiczna zakłada systematyczne przeprowadzanie ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Celem tych działań będzie określenie stopnia realizacji zadań programowych oraz sprawdzenie skuteczności oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

Sposoby ewaluacji:

- analiza dzienników lekcyjnych,
- analiza sprawozdań pedagoga szkolnego
- analiza sprawozdań psychologa szkolnego,
- analiza sprawozdań z pracy zespołów przedmiotowych,
- analiza informacji zebranych podczas spotkań z rodzicami,
- analiza wyników nadzoru pedagogicznego,
- obserwacja zachowań i aktywności uczniów.

Rawa Mazowiecka 21.09.2023r.

DYREKTOR LICEUM
Arkadiusz Woszczyk
mgr Arkadiusz Woszczyk

RADA RODZICÓW
przy Liceum Ogólnokształcącym
w Rawie Mazowieckiej

Monika Lewicka